

Sectorplan 12 Metalen

I Afbakening

Metaalafval bestaat uit ferro en non-ferro metaalafvalstoffen. Het zijn metalen in het afvalstadium en (grotendeels uit metalen bestaande) vaste afvalstoffen, zoals (metaal)schroot, roestvast staal, restanten zink, aluminium, koper, lood en legeringen, metaalstof, edele metalen en katalysatoren. Ook metaalafval dat ontstaan is na sorteren of scheiden valt onder dit sectorplan.

Onderstaand - niet limitatief bedoeld - overzicht bevat afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen in dit sectorplan, maar niet vallen onder dit sectorplan.

Voor deze afvalstoffen

zie...

Huishoudelijk restafval	Sectorplan 1:	Huishoudelijk restafval (inclusief grof)
Batterijen en accu's	Sectorplan 13:	Batterijen en accu's
Kabelrestanten	Sectorplan 14:	Papier- en kunststofgeïsoleerde kabels en restanten daarvan
Gemengde fracties van het shredderen van metaalhoudende afvalstoffen	Sectorplan 27:	Shredderafval
Metalen verpakkingen	Sectorplan 41: Sectorplan 42: Sectorplan 43:	Verpakkingen algemeen Verpakkingen van verf, lijm, kit of hars Verpakkingen van overige gevaarlijke stoffen
Drukhouders	Sectorplan 44: Sectorplan 45: Sectorplan 50:	Gasflessen en overige drukhouders Brandblussers LPG-tanks
Metalen ondergrondse tanks	Sectorplan 49:	Ondergrondse tanks
Autowrakken	Sectorplan 51:	Autowrakken
Met olie of vetten verontreinigd metaalafval	Sectorplan 62:	Metalen met aanhangende olie of emulsie
PCB-bevattende apparaten	Sectorplan 64:	PCB-houdende afvalstoffen
Elektr(on)ische apparatuur	Sectorplan 71:	Afgedankte elektrische en elektronische apparatuur
(Edel)metaalhoudende baden	Sectorplan 74: Sectorplan 75: Sectorplan 76:	Edelmetaalhoudende baden Metaalhoudend afvalwater met organische verontreinigingen Overige zuren, basen en metaalhoudend afvalwater
Metaalhoudende slibben	Sectorplan 78: Beleidskader	Filterkoek van ontgiften/neutraliseren/ontwateren
Kwikhoudend afval	Sectorplan 82:	Kwikhoudend afval

II Minimumstandaard voor verwerking

De minimumstandaard voor het be- en verwerken van metaalafval is nuttige toepassing door materiaalhergebruik.

III In- en uitvoer

Als metaal als Groene lijst-afvalstof kan worden aangemerkt, is de procedure voor (voorlopige) nuttige toepassing beschreven in paragraaf 12.3 [#link#](#) van het beleidskader.

Voor in- en uitvoer voor (voorlopige) verwijdering, en die gevallen waarin voor (voorlopige) nuttige toepassing sprake is van de procedure van voorafgaande schriftelijke kennisgeving en toestemming, zijn het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures opgenomen in hoofdstuk 'Toetsingskader in- en uitvoer' [#link#](#) van het beleidskader. De uitwerking voor metaal is:

(Voorlopige) verwijdering

In- en uitvoer voor verwijdering zijn in beginsel niet toegestaan, omdat:

- de overbrenging voor storten niet is toegestaan op grond van nationale zelfverzorging, en
- voorlopige verwijdering een te storten restfractie oplevert en het storten van de restfractie niet is toegestaan omdat de overbrenging voor storten niet is toegestaan op grond van nationale zelfverzorging.

(Voorlopige) nuttige toepassing

Uitvoer voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan, tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Voor metaal geldt dat iedere mate van storten in beginsel te hoog is om de overbrenging te rechtvaardigen omdat nuttige toepassing mogelijk is.

Invoer voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan wanneer de verwerking in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.

IV Achtergrond afbakening en omvang van de stroom

Omvang afvalstof

De totale productie aan metaalafval in Nederland bedraagt ongeveer 1.900 kton (situatie 2006).

Euralcodes

Voor de feitelijke afbakening is paragraaf I van het sectorplan bepalend. De in onderstaand overzicht genoemde Euralcodes kunnen betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan. Deze opsomming is indicatief. Wanneer aard en/of herkomst van een afvalstof in overeenstemming zijn met paragraaf I van het sectorplan, dan is niet van belang of de voor de afvalstof gehanteerde Euralcode al dan niet in dit sectorplan of in andere sectorplannen wordt genoemd.

Indicatief overzicht van Euralcodes

020110, 100210, 120101, 120102, 120103, 120104, 120113, 150104, 160117, 160118, 170401, 170402, 170403, 170404, 170405, 170406, 170407, 190102, 191001, 191002, 191202, 191203, 200140
--

Monitoring

De monitoring van metaalafval vindt jaarlijks op basis van meldingen aan het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen. SenterNovem Uitvoering Afvalbeheer rapporteert jaarlijks over de monitoring en de resultaten [#link#](#).

V Overwegingen bij de minimumstandaard

BREF

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor metaalafval zijn de in het kader van de IPPC-richtlijn [#link#](#) opgestelde 'BBT-referentiedocumenten (BREFs)' betrokken. Deze documenten zijn in de Regeling aanwijzing BBT-documenten [#link#](#) aangewezen als documenten waarmee rekening gehouden moet worden bij het bepalen van de BBT. In onder andere de BREF's 'Non-ferrometalen', 'Oppervlaktebehandeling van metalen', 'Smederijen en gieterijen' en 'Ijzer en staal' zijn als BBT aangemerkte bepalingen opgenomen voor metaalafval. Deze bepalingen gaan echter over de procestechnische en organisatorische uitvoering van de behandeling van de afvalstoffen en/of over de toelaatbare emissieniveaus. Deze zijn relevant bij vergunningverlening voor de verwerking van metaalafval, maar niet bepalend voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd.

Voorzover de bepalingen in deze BREF's wel betrekking hebben op de wijze van het bewerken van metaalhoudende afvalstoffen geven zij in het algemeen hergebruik aan als BBT. De minimumstandaard is daarmee in overeenstemming met de IPPC-richtlijn en daarop gebaseerde BREF's.

Hoogwaardigheid van verwerking

De minimumstandaard voor metaalafval sluit aan bij het streven naar het sluiten van kringlopen en het nuttig toepassen van afvalstoffen op een zo hoogwaardig mogelijke wijze en met zo min mogelijk verlies aan kwaliteit (zie ook het hoofdstuk 'Ketengericht afvalbeleid' [#link#](#) van het beleidskader). Verwerking van metaalafval volgens de minimumstandaard vermindert het gebruik van primaire grondstoffen, zonder dat bewerkingen van de reststoffen nodig zijn die grote negatieve gevolgen voor het milieu hebben. De minimumstandaard is daarom milieuhygiënisch gezien gewenst.

Relatie tot de praktijk in Nederland / uitvoerbaarheid / bedrijfszekerheid

Ijzerhoudende metaalafvalstoffen, zoals ijzer- en staalschroot, gietijzerschroot en roestvast-staal, worden ingezet bij de productie van ijzer en staal. Non-ferro metaalafvalstoffen zoals restanten zink, aluminium, koper, lood en legeringen van dergelijke non-ferro metalen, slakken, assen, metaalstof, edele metalen en katalysatoren worden ingezet in smelt- en gietinstallaties die doorgaans in één metaalsoort gespecialiseerd zijn. De minimumstandaard sluit aan op de huidige praktijk waarbij metaalafval vrijwel voor 100% nuttig wordt toegepast in de vorm van materiaalhergebruik. De minimumstandaard is daarmee uitvoerbaar en bedrijfszeker.

Relatie onze minimumstandaard en gebruikelijke verwerking in het buitenland

Het niveau van verwerking dat in de minimumstandaard is vastgelegd komt overeen met de gangbare wijze van verwerking in het buitenland. De minimumstandaard leidt daarom niet tot een ongelijk speelveld tussen Nederland en de omliggende landen.

Kosteneffectiviteit

Verwerken van metaalafval volgens de minimumstandaard is algemeen aanvaard als haalbaar en kosteneffectief.

Specifieke aspecten / ontwikkelingen

In vergelijking tot LAP1 is de minimumstandaard niet gewijzigd.

De minimumstandaard i.r.t. zeer schadelijke stoffen

Bij vaststelling van de minimumstandaarden in het LAP is het milieu één van de meegewogen aspecten (zie ook het hoofdstuk 'Minimumstandaard' [#link#](#) van het beleidskader). Hierbij is in het algemeen een gemiddelde of gebruikelijke samenstelling van de afvalstof als uitgangspunt gehanteerd. In een aantal gevallen is in de formulering van de minimumstandaard al expliciet rekening gehouden met het mogelijk voorkomen van schadelijke componenten. Het is echter niet ondenkbaar dat ook in andere gevallen specifieke verontreinigingen in partijen afval voorkomen.

In het hoofdstuk 'Mengen' [#link#](#) van het beleidskader is aangegeven dat verspreiding van stoffen die zodanig gevaarlijk zijn dat ze onder geen beding in de stoffenkringloop mogen blijven circuleren moet worden voorkomen. Concreet gaat het om

- persistente organische verontreinigende stoffen (POP's) uit het Verdrag van Stockholm, geïmplementeerd met EU-Verordening EG/850/2004 [#link#](#).
- stoffen waarvan in het kader Verordening (EG) nr. 1907/2006 (REACH) [#link#](#) is bepaald dat zij voldoen aan de criteria voor stoffen van zeer ernstige zorg, op grond waarvan ze kandidaat zijn voor een totale uitfasering (autorisatie).

Omdat deze zeer schadelijke stoffen niet terug in de kringloop mogen worden gebracht, mogen - op basis van genoemde regelgeving - geen handelingen worden verricht die kunnen leiden tot diffuse verspreiding van deze milieugevaarlijke stoffen. Dit kan betekenen dat verwerkingsvormen die voldoen aan de minimumstandaard in bepaalde gevallen alsnog niet kunnen worden toegestaan. Ook mogen partijen afval waarin deze milieugevaarlijke stoffen voorkomen niet worden gemengd met andere partijen afval, met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen wanneer dit kan leiden tot diffuse verspreiding van betreffende stoffen.

Omdat de betreffende stoffen in veel soorten afval kunnen voorkomen en de geformuleerde minimumstandaarden in het algemeen zijn gebaseerd op een gemiddelde of gebruikelijke samenstelling, moet per situatie worden beoordeeld of (incidentele) aanwezigheid van deze stoffen te verwachten is. Bij het verlenen van vergunningen voor afvalverwerking wordt daarom van geval tot geval afgewogen of opnemen van specifieke vergunningvoorschriften noodzakelijk is.

VI Beleid en regelgeving

Algemene aspecten

Voorafgaand aan verdere verwerking worden metaalafvalstoffen bewerkt door schoonmaken, snijden, pletten, persen, knippen en shredderen. Deze activiteiten worden vergund aan houders van vergunningen voor het uitsluitend opslaan (opslaan als zelfstandige activiteit) of be- en verwerken van metaalafvalstoffen.

ketengericht afvalbeleid

Metaalafval is één van de stromen die is geselecteerd als prioritaire stroom in het programma 'Ketengericht Afvalbeleid', waarbij het programma zich in eerste instantie zal richten op aluminium. Met dit programma moet de milieudruk over de hele materiaalketen worden verminderd, waarbij zowel de afvalfase als eerdere fasen (winning van grondstoffen, productie, gebruik) worden betrokken. Enerzijds kan dit leiden tot concrete maatregelen tot afvalpreventie. Daarnaast worden ook maatregelen beschouwd die ergens in de materiaalketen aangrijpen en op die plaats in de keten danwel elders in de keten leiden tot een lagere milieudruk van het geheel. Zie voor verdere uitwerking hoofdstuk 'Ketengericht afvalbeleid' [#link#](#) van het beleidskader.

Nationale regelgeving en beleid

Een klein deel van de metaalafvalstoffen is radioactief. Het beheer van radioactief afval valt buiten de reikwijdte van het LAP. Op de verwijdering van radioactief afval is de Kernenergiewet [#link#](#) van toepassing. Voor het beleid wordt verwezen naar de nota 'Radioactief afval' [#link#](#).

Het Besluit detectie radioactief besmet schroot [#link#](#) verplicht tot het gebruik van apparatuur voor de detectie van radioactief besmet schroot en eist financiële zekerheid voor de kosten van het verwijderen hiervan. De aan het besluit gekoppelde Regeling detectie radioactief besmet schroot [#link#](#) stelt nadere eisen aan de te gebruiken meetapparatuur, de registratie van de meetgegevens en de vaardigheden en bekwaamheden van de verantwoordelijke deskundige binnen het schrootverwerkende bedrijf. Indien na meting blijkt dat een lading schroot hoogstwaarschijnlijk splijtstoffen, ertsen of radioactieve stoffen bevat, dan moet hiervan aangifte te worden gedaan (Kernenergiewet). Hiervoor is door de VROM-Inspectie speciaal voor schrootverwerkende bedrijven de 'Inspectierichtlijn metaal en schroot met radioactieve stoffen' [#link#](#) opgesteld. De richtlijn is een praktische uitleg van de Kernenergiewet en de daarop gebaseerde regelgeving op het gebied van metaal en schroot met radioactieve stoffen.

VII Achtergronden bij in- en uitvoer

Indeling op basis van Groene en Oranje lijst van afvalstoffen

Hieronder is een indicatief overzicht gegeven van codes van de Groene en Oranje lijst van afvalstoffen (bijlage III respectievelijk bijlage IV van Verordening (EG) 1013/2006 [#link#](#)) die voor afvalstoffen van dit sectorplan aan de orde kunnen zijn. De codes zijn ontleend uit de bijlagen van het Verdrag van Bazel [#link#](#) en het OESO-besluit [#link#](#).

Als een code van de Groene lijst van afvalstoffen van toepassing is, hoeft voor de overbrenging van die afvalstoffen de procedure van voorafgaande schriftelijke kennisgeving en toestemming niet te worden gevolgd, mits de afvalstoffen worden overgebracht:

- voor nuttige toepassing, én
- tussen landen die partij zijn bij het OESO-besluit, óf
- naar een niet-OESO-land dat op grond van Verordening (EG) 1418/2007 [#link#](#) of Verordening (EG) 740/2008 [#link#](#) heeft aangegeven deze afvalstoffen te willen ontvangen zonder voorafgaande schriftelijke kennisgeving en toestemming.

Bij de overbrenging moet wel informatie aanwezig zijn als bedoeld in artikel 18 van Verordening (EG) 1013/2006 (een ingevuld formulier uit bijlage VII). De procedure is beschreven in hoofdstuk 'Toetsingskader in- en uitvoer' [#link#](#) van het beleidskader.

Als een code van de Oranje lijst van afvalstoffen van toepassing is, of als in Verordening (EG) 1418/2007 of Verordening (EG) 740/2008 voor de overbrenging van afvalstoffen van de Groene lijst is aangegeven dat dit is vereist, moet voor de overbrenging van die afvalstoffen altijd de procedure van voorafgaande schriftelijke kennisgeving en toestemming worden gevolgd. De procedure is beschreven in hoofdstuk 'Toetsingskader in- en uitvoer' [#link#](#) van het beleidskader.

Indicatief overzicht van codes op basis van de Groene en Oranje lijst

Oranje lijst	
Codes op basis van Bijlage VIII van het Verdrag van Bazel	A1010, A1020, A1080, A1100
Codes op basis van Bijlage III van het OESO-besluit	AA010, AA060, AA190
Groene lijst	
Codes op basis van Bijlage IX van het Verdrag van Bazel	B1010, B1020, B1030, B1031, B1040, B1050, B1060, B1070, B1080, B1100, B1120, B1130, B1140, B1150, B1200, B1210, B1220, B1230, B1240
Codes op basis van Bijlage II van het OESO-besluit	GB040, GC010, GC050

Indeling op basis van bijlage I van het Verdrag van Bazel (Y-code)

Op basis van het Verdrag van Bazel zijn gevaarlijke afvalstoffen in te delen in categorieën van Y-codes. Lidstaten van de Gemeenschap dienen aan de hand van onder meer de Y-codes aan de

Europese Commissie te rapporteren hoeveel en welke gevaarlijke afvalstoffen zijn overgebracht. Hieronder is een indicatief overzicht gegeven van categorieën van Y-codes van bijlage I van het Verdrag van Bazel die op de afvalstoffen van toepassing kunnen zijn.

Indicatief overzicht van Y-codes op basis van bijlage I van het Verdrag van Bazel

Codes op basis van Bijlage I van het Verdrag van Bazel	Y17, Y20, Y22, Y23, Y24, Y25, Y26, Y27, Y28, Y30, Y31
--	---

Vermeld de code van de Groene of Oranje lijst en de Y-code altijd bij kennisgevingen.

VIII Verdere informatie

- Metaal Recycling Federatie (MRF): www.mrf.nl
- Vereniging Nederlandse Metallurgische Industrie: www.vnmi.nl